

Leerdienst vraag en antwoord 103 van de Heidelbergse Catechismus, 15 juni 2025

Tekstgedeelten: Genesis 1:31-2:3, Exodus 20:8-11 en Deuteronomium 5:12-15

103 Wat gebiedt God in het vierde gebod?

Ten eerste, dat de kerkdiensten en het geloofsonderwijs aan kinderen in stand worden gehouden. Ook dat ik trouw naar de gemeente van God kom, vooral op de rustdag (sabbat). Om daar het Woord van God te horen,

de sacramenten te gebruiken, gemeenschappelijk tot God te bidden en geld aan de armen te geven.

Ten tweede, dat ik mijn leven lang mijn slechte daden laat rusten en de Heere in mij laat werken door de Heilige Geest. Zodat de eeuwige sabbat nu al in mijn leven begint.

Hoofdpijn van de preek: Rust in wat God deed, leef van wat God geeft!

- opvallend wat niet wordt genoemd in het 4^e gebod: de concrete invulling van de rustdag

1. Wat is de essentie van dit gebod, welke heilige zaak staat er op het spel?

- van stoppen weten en heiligen: het gaat om rusten voor Gods aangezicht
- Genesis 2 en Exodus 20: meer rusten in wat God deed, de 7^e dag was de 1^e volle dag van Adam → de lijdensweek van Jezus, de zesde dag het kruis (het werk voltooid) en de zevende dag rustte Hij (het graf): rust mee!
- Deuteronomium 5: wekelijkse herinnering aan de bevrijding (de redding inoefenen, laten inslijten in je levensritme), confronteert met de vloek die kwam door de zonde: werken werd zwoegen, lijden

2. Zijn er dingen in je leven om nee tegen te zeggen, om te kruisigen, zonden om te haten?

- neiging te concentreren op de concrete invulling van de rustdag, waarbij de kern uit het oog verloren wordt
- nee zeggen tegen ontevredenheid, tegen onnodige zorg (gebrek aan vertrouwen op Gods zorg), tegen je eigen werken om redding te bewerken (werkheiligheid)
- oog voor je omgeving, voor wie/wat daarin kwetsbaar is, niet uitbuiten/uitputten maar lasten verlichten

3. Zijn er dingen om ja tegen te zeggen, wat moet er in je leven groeien?

- oefenen in een grondhouding van vertrouwen op Gods werk en verlangen naar Gods werk
- de rustdag invullen als vierdag en niet als vastendag, niet als bron van frustratie maar van inspiratie → de Heilige Geest in je laten werken – lijnen naar de eredienst, naar aanbidding, naar het Woord (Mattheus 11:28)

4. Welke belofte zit er in dit gebod?

- ernstig woord in Psalm 95 en Hebrëeën 3-4: niet iedereen zal de rust binnengaan, maar de nodiging en dringende oproep klinkt nog 'laten wij ons dan beijveren om die rust binnen te gaan' → eeuwige sabbatsrust
- om daar God te dienen (Mattheus 25:21), te werken voor Hem zoals in het paradijs
- enorm contrast in Openbaring 14: onafgebroken onrust voor ongelovigen, rusten van de inspanningen voor hen 'die de geboden van God en het geloof in Jezus in acht nemen' → niet een optie, maar een gebod!

Ter overweging/bespreking:

1. Voor de kinderen: wat maakt de zondag voor jou tot een speciale/andere dag, welk gevoel heb je bij deze dag?
2. Hoe geef jij/geeft u invulling aan dit rusten op de rustdag en waaruit blijkt dat dit voor u een feestdag is?
3. Volgende week zondag mogen we weer oefenen, worden we weer herinnerd aan wat God in Christus voor ons heeft gedaan. Wat wil je vanuit deze dienst in gedachten bewaren naar die zondag toe?